

Het bedrijfsbehandelplan voor klinische mastitis

Gebruik ervan door dierenartsenpraktijken en hun melkveehouders

Onderzoekstage Faculteit Diergeneeskunde, Universiteit Utrecht

Student: Klaas Pieter Mulder

Studentnummer: 3050947

Werkplek: Uiergezondheidscentrum Nederland in Deventer

Begeleiders: Dr. T. J. G. M. Lam

Mw. drs. J. C. L. van Veersen

Faculteit Diergeneeskunde, Gezondheidszorg Landbouwhuisdieren

Begeleider: Mw. Dr. T. van Werven

Inhoudsopgave

Samenvatting:.....	4
Summary:.....	4
Introductie:.....	4
1. Introductie:.....	5
1.1 Inleiding.....	5
1.2 De cijfers.....	5
1.3 Gebruik van een Bedrijfsbehandelplan.....	5
1.4 Doel van het onderzoek en mogelijke hypothesen:.....	6
2. Materiaal en methoden:.....	7
2.1 De enquête.....	7
2.2 Toelichting vragen.....	8
2.3 Het enquêteren van de dierenartsenpraktijken.....	8
2.4 Selectie van de melkveehouders.....	8
2.5 Het enquêteren van de melkveehouders.....	9
2.6 Selectie van de juiste gegevens.....	9
2.7 Data analyse.....	10
3. Resultaten:.....	11
3.1 Uitkomsten enquêtes.....	11
3.2 Resultaten per vraag.....	11
3.2.1 Hoe vaak wordt er volgens het bedrijfsbehandelplan gehandeld?.....	11
3.2.2 Wordt de inhoud van het bedrijfsbehandelplan wel eens met de dierenarts besproken?.....	12
3.2.3 Hoe frequent wordt het bedrijfsbehandelplan op dit moment besproken?.....	13
3.2.4 Hoe frequent zou u het bedrijfsbehandelplan willen bespreken?.....	13
3.2.5 Wat is de voornaamste reden om het bedrijfsbehandelplan aan te passen? ...	14
3.2.6 Wie vindt u dat er verantwoordelijk is voor het “up to date” houden van het bedrijfsbehandelplan?.....	14
3.2.7 Waarom wilt u dat uw melkveehouder een bedrijfsbehandelplan gebruikt?	15
3.2.8 Weet u waarom uw dierenarts wilt dat u een bedrijfsbehandelplan gebruikt? ..	15
3.3 Onderlinge relatie tussen de plaats van het bedrijfsbehandelplan en het gebruik ervan.....	16
4. Discussie & Conclusie:.....	17
4.1 Het Onderzoek.....	17
4.1.1 Grootte van de steekproef.....	17
4.1.2 At random.....	17
4.1.3 Aantal personen.....	17
4.1.4 Antwoordopties.....	17

4.2 Conclusies uit de resultaten.....	18
4.2.1 Hoe vaak wordt er volgens het bedrijfsbehandelplan gehandeld?	19
4.2.2 Wordt de inhoud van het bedrijfsbehandelplan wel eens met de dierenarts besproken?.....	19
4.2.3 Hoe frequent wordt het bedrijfsbehandelplan op dit moment besproken?.....	19
4.2.4 Hoe frequent zou u het bedrijfsbehandelplan willen bespreken?	19
4.2.5 Wat is de voornaamste reden om het bedrijfsbehandelplan aan te passen? ...	20
4.2.6 Wie vindt u dat er verantwoordelijk is voor het “up to date” houden van het bedrijfsbehandelplan?	20
4.2.7 Waarom wilt u dat uw melkveehouder een bedrijfsbehandelplan gebruikt? en	20
4.2.8 Onderlinge relatie tussen de plaats van het bedrijfsbehandelplan en het gebruik ervan.	20
5. Conclusie:	22
Literatuurlijst:	23
Bijlage 1: Enquête dierenartsenpraktijk:	24
Bijlage 2: Invullijst dierenartsenpraktijk.....	27
Bijlage 3: Enquête melkveehouder	29
Bijlage 4: Invullijst melkveehouder	32
Bijlage 5: Statistische tabellen.....	34

Samenvatting:

Het Uiergezondheidscentrum Nederland vindt het belangrijk dat melkveehouders behandelen volgens een bedrijfsspecifiek bedrijfsbehandelplan. Uiergezondheid is hiervan een belangrijk onderdeel. Het hebben van een dergelijk plan is één ding, het ook daadwerkelijk gebruiken is een tweede en zeker niet minder belangrijk item. Doel van dit onderzoek was om te kijken of dierenartsen weten hoe hun melkveehouders het bedrijfsbehandelplan voor klinische mastitis gebruiken. Voor de uitvoering van dit onderzoek is gebruik gemaakt van een telefonische enquête, welke gehouden is onder 100 dierenartsenpraktijken en 200 melkveehouders. Na een selectie op het hebben van een bedrijfsbehandelplan, bleven er 55 melkveehouders en 11 dierenartsenpraktijken over om onderling te kunnen vergelijken. Uit de resultaten van dit onderzoek komen de volgende zaken naar voren. In de eerste plaats onderschatten dierenartsen het gebruik van het bedrijfsbehandelplan door hun melkveehouders, dit is echter niet significant. In de tweede plaats valt op te merken dat dierenartsen een stuk preventiever willen werken dan hun melkveehouders. De dierenartsen willen het liefst jaarlijks het bedrijfsbehandelplan bespreken, de melkveehouders daarentegen willen dit pas doen wanneer er al problemen zijn. Een derde punt is dat alle dierenartsen zichzelf als verantwoordelijke zien voor het “up to date” houden van het bedrijfsbehandelplan. Daarnaast kwam nog uit het onderzoek naar voren dat een derde van de melkveehouders niet weet waarom de dierenarts wil, dat ze een bedrijfsbehandelplan gebruiken. Ten slotte is aangetoond dat er een relatie bestaat tussen de plaats waar het bedrijfsbehandelplan zich bevindt en de mate van gebruik.

Summary:

The Dutch Udder Health Centre finds it important for dairy farmers to treat cows according to a proprietary herd-level treatment protocol. Udder health is an important part of this protocol. Having such a plan is one thing, actually using it is another important item. The aim of this study was to investigate whether the veterinarians know how their dairy farmers used the herd-level treatment protocol for clinical mastitis. The data for this investigation was obtained by carrying out a telephone survey, which was held under 100 veterinary practices and 200 dairy farmers. Following a selection on having a herd-level treatment protocol in possession, 55 dairy farmers and 11 veterinary practices remained for a mutual comparison. After analysis of the data the following assumptions could be made. First, veterinarians underestimate the using of the herd-level treatment protocol by their dairy farmers, this however is not significant. Second, it is noted that veterinarians would like to work more preventive in comparison to their dairy farmers. The veterinarians would prefer discussing the herd-level treatment protocol each year, the dairy farmers on the other hand want to evaluate the protocol only when problems are presenting. A third point is that all veterinarians see themselves as responsible for keeping the herd-level treatment protocol “up to date”. Furthermore, the investigation did show that one third of the dairy farmers do not know why the veterinarian wants them to use a herd-level treatment protocol. Finally there is evidence that a relationship exists between the place where the herd-level treatment protocol is located and the amount of use.

1. Introductie:

1.1 Inleiding

Uiergezondheid is een ‘hot issue’ binnen de melkveehouderij. Mastitis vormt de belangrijkste schadepost in de sector en is daarnaast een belangrijke bron van ergernis voor de veehouder.^{1,5} Het celgetal is een belangrijke indicator voor de status van de uiergezondheid op een bedrijf. In de laatste jaren voor 2004 liep het gemiddelde celgetal in Nederland weer op na jaren van daling. Om deze trend te doorbreken is het Uiergezondheidscentrum Nederland (UGCN) in het leven geroepen. Het doel is om de prevalentie van mastitis met 10% te reduceren. Dit moet worden bereikt door onderzoek en daarnaast door implementatie van die verkregen en bestaande kennis in de sector. Het UGCN heeft de aandachtsgebieden voor mastitis onderverdeeld in een vijfpoet:

Van deze vijfpoet is “behandelen” voor dit onderzoek van belang. Op het gebied van behandelen is sinds maart van dit jaar de campagne “Mastitis in vizier” gestart. Een onderdeel van deze campagne is het promoten van het bedrijfsbehandelplan voor klinische mastitis. Het principe van een

Figuur 1

bedrijfsbehandelplan is dat een melkveehouder bij bepaalde verschijnselen een standaardtherapie in werking zet welke genoteerd staat op zijn bedrijfsspecifieke bedrijfsbehandelplan. Voordeel van een bedrijfsbehandelplan is dat een melkveehouder doelgericht en protocollair werkt. Daarnaast draagt het bij aan een verantwoord antibioticumgebruik, een succesvolle behandeling, gezonde dieren en veilig voedsel.⁸ Een onderdeel van een bedrijfsspecifiek behandelplan is mastitis. In dit onderzoek houdt een bedrijfsbehandelplan voor klinische mastitis het volgende in: Het is een op papier of in de computer vastgelegd plan, dat aanwezig is bij de melkveehouder op het bedrijf. Hierop staat het bedrijfsspecifieke behandeladvies voor klinische mastitis weergegeven.

1.2 De cijfers

In 2004 is een “Nulmeting” gedaan waaruit bleek dat 6% van de melkveehouders een bedrijfsbehandelplan had. Verder bleek uit deze meting dat 64% van de melkveehouders wel een bedrijfsbehandelplan wilde hebben⁴. Recenter onderzoek van afgelopen voorjaar (2009) heeft aangetoond dat inmiddels 29,7% van de melkveehouders een bedrijfsbehandelplan heeft. Dit percentage zou nog verder omhoog kunnen en moeten.

1.3 Gebruik van een Bedrijfsbehandelplan

Naast het hebben van een bedrijfsbehandelplan is het gebruiken van een bedrijfsbehandelplan nog van wezenlijker belang. Het hebben zegt immers nog niets over het gebruik ervan. Wordt het bedrijfsbehandelplan überhaupt gebruikt of ligt het ergens in de la zonder dat het gebruikt wordt? Hoe strikt wordt het bedrijfsbehandelplan opgevolgd of wordt er wel eens van het plan afgeweken? Wordt het bedrijfsbehandelplan ook geëvalueerd en geactualiseerd? Dit is natuurlijk van belang voor een succesvolle behandeling van klinische mastitis op

bedrijfs- en dierniveau. Al met al zijn er dus nog veel vragen rondom het gebruik van het bedrijfsbehandelplan.

1.4 Doel van het onderzoek en mogelijke hypothesen:

Het doel van dit onderzoek is om te kijken of dierenartsenpraktijken weten hoe hun melkveehouders het bedrijfsbehandelplan voor klinische mastitis gebruiken. Met andere woorden, wat denkt een dierenartsenpraktijk dat de melkveehouder met zijn bedrijfsbehandelplan doet. De bevindingen uit dit deel van het onderzoek worden vervolgens vergeleken met de bevindingen van wat de melkveehouder in werkelijkheid doet. Hieruit kan uiteindelijk geconcludeerd worden of de dierenartsenpraktijk een juist beeld van de werkelijkheid op het bedrijf heeft of niet.

Mogelijke hypothesen die hierbij opgesteld kunnen worden zijn:

- De dierenartsenpraktijk heeft een juist beeld van wat er in werkelijkheid gebeurt.
- De dierenartsenpraktijk heeft een onjuist beeld van wat er in werkelijkheid gebeurt.

Wanneer de tweede hypothese door dit onderzoek bevestigd wordt dan kan dit betekenen dat de onderlinge communicatie rondom het gebruik van het bedrijfsbehandelplan niet optimaal is. De dierenartsenpraktijk weet dan immers onvoldoende wat er speelt, betreffende het gebruik van het bedrijfsbehandelplan voor klinische mastitis. Daarnaast is er ook een verantwoordelijkheid voor de melkveehouder, maar dat wordt hier buiten beschouwing gelaten.

Daarnaast zal gekeken worden of er een relatie bestaat tussen de plaats waar het bedrijfsbehandelplan zich bevindt en de mate van gebruik door de melkveehouder. De hypothesen die hierbij opgesteld zijn:

- De plaats waar het bedrijfsbehandelplan zich bevindt heeft invloed op de mate van gebruik
- De plaats waar het bedrijfsbehandelplan zich bevindt heeft geen invloed op de mate van gebruik

Wanneer de eerste stelling bevestigd wordt met dit onderzoek, dan kan de dierenartsenpraktijk daarop inspelen door het advies op af te stemmen.

De mogelijke resultaten uit dit onderzoek kunnen in de nabije toekomst wellicht gebruikt worden door het UGCN, om de dierenartsenpraktijk en de melkveehouder beter te kunnen adviseren en begeleiden in het gebruik van het bedrijfsbehandelplan. Dit alles met het doel om het gebruik van het bedrijfsbehandelplan voor klinische mastitis te optimaliseren, zodat dit bij kan dragen aan een succesvollere behandeling, een verantwoord antibioticumgebruik, gezonde dieren en veilig voedsel.

2. Materiaal en methoden:

2.1 De enquête

De uitvoer van het onderzoek heeft plaatsgevonden door middel van een telefonische enquête welke gehouden is onder dierenartsenpraktijken en melkveehouders. Om de juiste vragen te stellen is het van belang om deze zeer zorgvuldig op te stellen. Dit is gebeurd op basis van gesprekken met allerlei dierenartsen (o.a. uit de pilotpraktijken), melkveehouders (melkveehouderspanel) en andere mensen, welke min of meer betrokken waren bij het UGCN. Daarnaast is er literatuur bestudeerd betreffende andere communicatieonderzoeken, die door middel van enquêtes zijn uitgevoerd.^{2,3,5,6,7,8} Er heeft ook een gesprek plaatsgevonden met een communicatiedeskundige, welke ook betrokken is bij het UGCN.

ⁱ Op basis van de onderzoeksvraag en de verkregen informatie is de enquête opgesteld. Deze is vervolgens aan het UGCN en anderen voorgelegd om ten slotte te worden getest op een aantal proefpersonen. Aan deze proefpersonen zijn geen verdere eisen gesteld, anders dan dat het dierenartsen of melkveehouders dienden te zijn. Op basis van deze feedback zijn de laatste aanpassingen verricht en is de uiteindelijke enquête opgesteld. Het gaat hierbij om twee enquêtes, één voor de dierenartsen en één voor de melkveehouders.

De enquête voor de dierenarts bestaat uit zeventien vragen. (Zie bijlage 1) De eerste negen vragen zijn op iedere praktijk van toepassing en de overige vragen alleen wanneer er met bedrijfsbehandelplannen voor klinische mastitis wordt gewerkt. Voor de melkveehouder bestond de enquête ook uit zeventien vragen. (Zie bijlage 3) In deze enquête waren de eerste zeven vragen van toepassing op alle melkveehouders en de overige negen vragen waren enkel van toepassing op melkveehouders met een bedrijfsbehandelplan voor klinische mastitis. Er is voor gekozen om tijdens het afnemen van de enquête zoveel mogelijk open vragen te stellen. In de enquêtes en de invulschema's (zie bijlage 2 en 4) staan wel potentiële antwoorden weergegeven, maar deze werden niet direct genoemd bij het stellen van de vraag. Alleen op het moment dat de geënquêteerde geen antwoord kon geven, werden de verschillende opties opgenoemd. Dit om toch een antwoord van geënquêteerde te krijgen. Afhankelijk van de vraag waren er één of meerdere antwoorden mogelijk.

Zoals in de bijgevoegde enquêtes te zien is zijn er ook vragen die enkel en alleen over het hebben van een bedrijfsbehandelplan gaan. Deze zijn voor dit onderzoek geenszins van belang. Dit onderzoek gaat puur over het gebruik van een bedrijfsbehandelplan en van toepassing zijn alleen de vragen 9 t/m 16 in de dierenartsenenquête en de vragen 8 t/m 17 van de melkveehouderenquête. De enquêtes als geheel zijn door twee verschillende personen afgenomen in een periode van 36 dagen. De gespreksduur varieerde sterk en hier zijn twee verklaringen voor te geven. Enerzijds kon de enquête een stuk ingekort worden wanneer dierenartsenpraktijken en melkveehouders geen gebruik maakten van een bedrijfsbehandelplan, zoals die in dit onderzoek omschreven staat, anderzijds gaf de vraagstelling door middel van open vragen natuurlijk enorm veel speling.

ⁱ Mw. ir J. Jansen, Animal Health and Communication, Wageningen Universiteit.

2.2 Toelichting vragen

De allereerste vraag was bedoeld om te kijken wat de dierenarts en melkveehouder zelf verstonen onder een bedrijfsbehandelplan. Vervolgens werd de definitie van het bedrijfsbehandelplan, zoals dat in dit onderzoek gehanteerd wordt uitgelegd, zodat enquêteur en geënquêteerde op één lijn zaten wat betreft de definitie. Deze definitie houdt het volgende in: Het bedrijfsbehandelplan is een op papier of in de computer vastgelegd plan, dat aanwezig is bij de melkveehouder op het bedrijf. Hierop staat het bedrijfsspecifieke behandeladvies voor klinische mastitis weergegeven. De overige vragen hebben dan ook betrekking op deze definitie.

Alle vragen met betrekking tot “het gebruik” van het bedrijfsbehandelplan werden aan alle melkveehouders gesteld. Echter, de antwoorden “nee” en “niet van toepassing” uit vraag 11, waren toch een aanleiding om de vragen 12 en 13 niet te stellen. Er was bij deze antwoorden namelijk nog geen sprake van een inhoudelijke bespreking van het bedrijfsbehandelplan.

Zoals eerder al is opgemerkt was het zo dat alle vragen in principe open gesteld werden. Voor de vragen 16 uit de dierenartsenenquête en vraag 17 uit de melkveehouderenquête gold dit in het bijzonder. Uiteindelijk kwamen hier nog genoeg te categoriseren antwoorden uit, waardoor deze toch goed geïnterpreteerd konden worden.

2.3 Het enquêteren van de dierenartsenpraktijken

Begonnen is met het enquêteren van de dierenartsenpraktijken welke melkveehouders in hun praktijkbestand hebben staan. Deze lijst van dierenartsenpraktijken is in twee delen opgedeeld, daar er twee enquêteurs zich met de enquêtes bezig hielden. Deze twee delen zijn vervolgens gesorteerd op straatnaam om zo at random mogelijk dierenartsenpraktijken uit heel Nederland te bellen. In een periode van twee weken zijn er net zoveel praktijken benaderd tot er twee keer vijftig bruikbare enquêtes waren afgenomen. Er is zoveel mogelijk gebeld tijdens het telefonisch spreekuur. Indien nodig is een tijdstip afgesproken wanneer mocht worden teruggebeld.

2.4 Selectie van de melkveehouders

Het beste was om van iedere praktijk meerdere melkveehouders telefonisch te benaderen. Dit was tijdstechisch gezien niet mogelijk, vandaar dat er een selectie is gemaakt uit de 100 praktijken die in eerste instantie benaderd zijn. Deze selectie vond plaats op basis van de data, welke afkomstig waren uit de vragen 1 t/m 8 (m.u.v. 2) uit de dierenartsenenquête. Hierdoor ontstonden er twee groepen met in iedere groep tien dierenartsenpraktijken, die voornamelijk verschilden in het percentage aan bedrijfsbehandelplannen onder hun melkveehouders. Daarnaast speelden de volgende criteria ook mee: motivatie om met bedrijfsbehandelplannen te werken, of iedereen in de praktijk een voorstander is van bedrijfsbehandelplannen, of er een gezamenlijk standpunt is met betrekking tot bedrijfsbehandelplannen en of de bedrijfsbehandelplannen bedrijfsspecifiek worden opgesteld.

Eerste groep dierenartsenpraktijken:

Dit zijn tien praktijken die hebben aangegeven niet of heel weinig met bedrijfsbehandelplannen te werken (LBBP). In die praktijken is volgens de dierenarts het gemiddelde aantal melkveehouders met een bedrijfsbehandelplan 2%, variërend van 0% tot 8%. Daarnaast was het zo dat binnen deze praktijken de meningen betreffende bedrijfsbehandelplannen zeer verdeeld waren. Ten slotte varieerde het aantal rundveedierenartsen per praktijk tussen de één en de acht personen. In totaal zijn er 35 dierenartsen werkzaam in deze tien praktijken.

Tweede groep dierenartsenpraktijken:

Dit zijn de tien praktijken waarbij volgens de dierenarts bij gemiddeld 96% van hun melkveehouders een bedrijfsbehandelplan aanwezig is, variërend van 80% tot 100% (HBBP). Daarnaast waren zij in de praktijk allemaal voorstander van een bedrijfsbehandelplan, hadden zij een gezamenlijk standpunt met betrekking tot bedrijfsbehandelplannen en werden deze plannen allemaal bedrijfsspecifiek opgesteld. Ten slotte varieerde in deze groep het aantal rundveedierenartsen van twee tot zes personen en bedroeg het totale aantal dierenartsen in deze tien praktijken 36.

2.5 Het enquêteren van de melkveehouders

Per groep van tien dierenartsenpraktijken zijn de data van 100 melkveehouders verzameld, waarmee het totaal op 200 komt. Om zo at random mogelijk melkveehouders te bellen per praktijk is een verdeelsleutel gebruikt, zodat uit een “grote” praktijk meer melkveehouders gebeld zijn dan uit een “kleine” praktijk. Deze verdeelsleutel werd verkregen door alle melkveehouders binnen de groep op te tellen en dit te delen door honderd. Eén op de zoveel moest op die manier gebeld worden. Stel er zijn 1100 melkveehouders, delen door 100 levert 11 op. Dat betekent dat per 11 melkveehouders er eentje opgebeld diende te worden. Wanneer een praktijk dus 66 melkveehouders heeft, dan moeten er dus 6 gebeld worden. Het minimumaantal melkveehouders dat per praktijk gebeld moest worden was 3 en een maximaal aantal van 20. Per praktijk was er een lijst met melkveehouders en deze werden op straatnaam gerangschikt. Boven aan de lijst is begonnen met bellen, waarna 3 melkveehouders werden overgeslagen om vervolgens de volgende melkveehouder te bellen. Dit om zo geen meerdere melkveehouders uit dezelfde straat te bellen.

De bedrijfsgroottes varieerden in de eerste groep melkveehouders (VLBBP) tussen de 34 en 217 en in de tweede groep melkveehouders (VHBBP) tussen de 23 en 195 (melkgevende) dieren. De gemiddelde bedrijfsgroottes bedroegen respectievelijk 83 en 89 melkgevende runderen.

2.6 Selectie van de juiste gegevens

Om de juiste gegevens te gebruiken dienden uit alle data allereerst de melkveehouders en dierenartsenpraktijken verwijderd te worden, waarbij de enquête niet volledig ingevuld was of ingevuld kon worden. Dit waren de dierenartspraktijken en melkveehouders die geen bedrijfsbehandelplan hebben en zodoende ook geen antwoord konden geven op vragen met betrekking tot het gebruiken van bedrijfsbehandelplannen.

2.7 Data analyse

Alle data die verkregen zijn vanuit de enquêtes zijn ingevoerd in Excel. Hiermee kon de verdeling tussen de antwoorden op de verschillende vragen duidelijk worden weergegeven in overzichtelijke grafieken, die ook gelijk ter illustratie bij de resultaten zijn weergegeven. Naderhand zijn alle gegevens in het statistische programma SPSS[®] ingevoerd, zodat ook de benodigde testen uitgevoerd konden worden.

Per vraag uit de enquête zijn de uitkomsten die door de dierenartsenpraktijken en hun melkveehouders zijn gegeven met elkaar vergeleken. Dit gebeurde met behulp van de Chi Square Test (ook wel Chi-kwadraat test genoemd), binnen deze Chi-kwadraat test zijn er verschillende varianten. In dit geval is gekozen voor de Fisher's Exact Test daar deze test uitermate geschikt is voor kleine aantallen.

Los van deze vergelijkingen tussen dierenartsenpraktijken en melkveehouders is er ook onderzocht of er een relatie bestond tussen de plaats van het bedrijfsbehandelplan en de mate van gebruik. Dit laatste vond plaats op basis van de uitkomsten uit de melkveehouderenquête en werd gedaan met behulp van een Spearman's Rho en Kendall's Tau Correlatie Test. Deze testen zijn beide non-parametrisch, wat inhoudt dat de twee variabelen niet normaal verdeeld hoeven zijn. In dit onderzoek is dat namelijk ook niet het geval.

3. Resultaten:

3.1 Uitkomsten enquêtes

Om in totaliteit op 100 ingevulde dierenartsenquêtes en 200 ingevulde melkveehouderenquêtes te komen zijn er 109 dierenartsenpraktijken en 222 melkveehouders benaderd om een enquête bij af te nemen. De vragen die over het gebruik van het bedrijfsbehandelplan gaan zijn echter niet door alle dierenartsenpraktijken en melkveehouders beantwoordt, daar niet alle dierenartsenpraktijken en melkveehouders een bedrijfsbehandelplan nastreven of hebben, zoals dat in dit onderzoek is omschreven.

Doordat de geënquêteerde melkveehouders uit twee groepen dierenartsenpraktijken komen, mogen alleen deze dierenartsenpraktijken gebruikt worden om de melkveehouders mee te vergelijken. Uit de groep van tien dierenartsenpraktijken met een hoog aandeel bedrijfsbehandelplannen (HBBP) was er één praktijk waarbij geen melkveehouder werd aangetroffen die een bedrijfsbehandelplan in zijn bezit dacht te hebben. Daardoor bleven er vanuit deze groep negen praktijken over die gebruikt konden worden. Vanuit de groep van tien dierenartsenpraktijken met een laag aandeel bedrijfsbehandelplannen (LBBP) bleven er van de tien, twee praktijken over die de gehele enquête konden invullen. Het totaal aan dierenartsenpraktijken die gebruikt konden worden voor het onderzoek komt daarmee op elf.

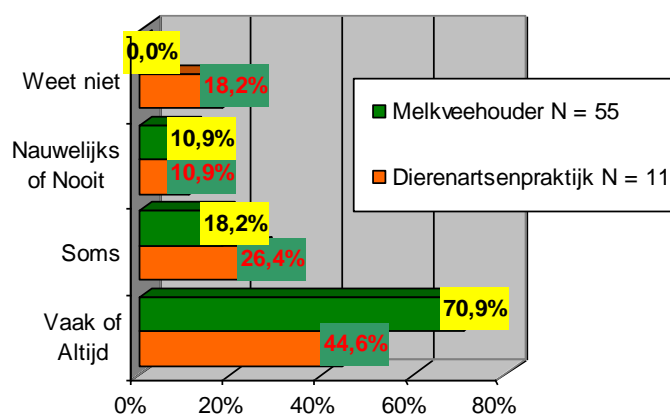
Binnen de groep melkveehouders die behoorden tot de dierenartsenpraktijken met een hoog aandeel bedrijfsbehandelplannen waren er 51 die de enquête volledig hebben ingevuld. In de groep met een laag aandeel bedrijfsbehandelplannen waren dat er 12. Hiervan vielen er nog 8 af, omdat hun dierenartsenpraktijken hadden aangegeven niet met bedrijfsbehandelplannen te werken. Deze melkveehouders konden zodoende niet met hun dierenartsenpraktijken vergeleken worden. Blevens er nog 4 volledig ingevulde enquêtes over die wel gebruikt konden worden. Het totaal aan melkveehouders met een bedrijfsbehandelplan kwam daarmee op 55.

3.2 Resultaten per vraag

Hier zullen alle resultaten per vraag weergegeven worden met de daarbij behorende aantallen die van toepassing zijn.

3.2.1 Hoe vaak wordt er volgens het bedrijfsbehandelplan gehandeld?

Hierbij gaat het om 11 dierenartspraktijken en de bijbehorende 55 melkveehouders. Van de 55 melkveehouders geven er 39 aan, dat ze “vaak of altijd”, 10 dat ze “soms” en 6 dat ze “nooit” volgens het bedrijfsbehandelplan werken. De 11 dierenartspraktijken moesten met percentages aangeven hoeveel van hun melkveehouders volgens

de **Figuur 2: "Gebruik van het bedrijfsbehandelplan"**

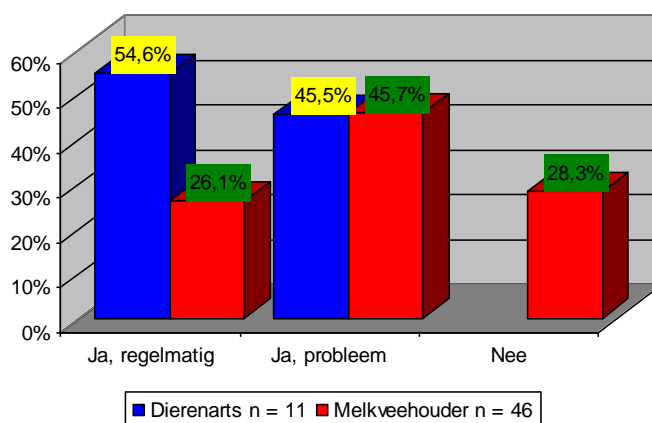
genoemde opties werkten.

Volgens alle dierenartsenpraktijken samen, werkten 44,6% van de melkveehouders “vaak of altijd” volgens het bedrijfsbehandelplan, 18,2% werkte “soms” volgens het bedrijfsbehandelplan, 10,9% “nauwelijks of nooit” en van 18,2% wisten de dierenartsenpraktijken niet of de melkveehouders volgens het bedrijfsbehandelplan werkten.

Om te kijken of er bij deze vraag een significant verschil zat tussen deze 44,6 % en 70,9 % welke de melkveehouder en dierenartsenpraktijk aangaven bij het “vaak of altijd” gebruiken van het bedrijfsbehandelplan is een Chi-kwadraat test uitgevoerd. Deze is uitgevoerd met behulp van de Fisher's Exact Test waarbij een P waarde werd gevonden van 0,159. Dit betekent dat er geen significant verschil is tussen de dierenartspraktijken en zijn melkveehouders met betrekking tot het “vaak of altijd” gebruiken van het bedrijfsbehandelplan.

3.2.2 Wordt de inhoud van het bedrijfsbehandelplan wel eens met de dierenarts besproken?

Om te beginnen was deze vraag bij 9 van de 55 melkveehouders nog niet van toepassing. Niet van toepassing houdt in dezen in dat het bedrijfsbehandelplan nog te kort aanwezig was op het bedrijf, waardoor men de inhoud nog niet opnieuw heeft kunnen bespreken. De 9 genoemde uitkomsten “niet van toepassing” zijn dan ook

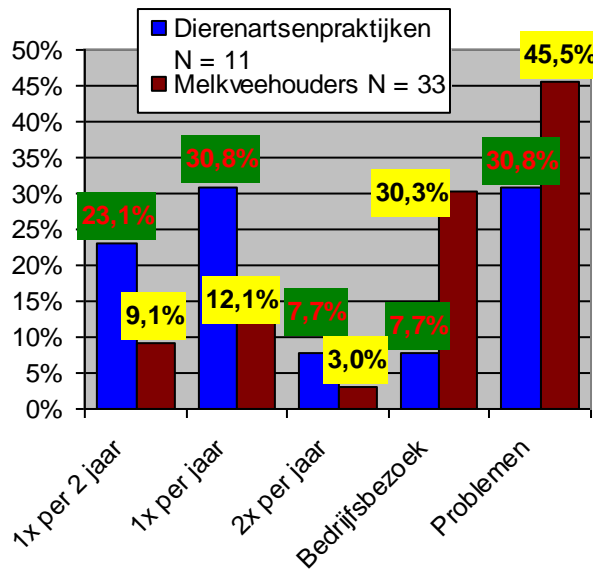

Figuur 3: “Inhoudelijk bespreken van het bedrijfsbehandelplan”

niet meegenomen in de vergelijking tussen dierenartspraktijken en melkveehouders. Van de overgebleven 46 melkveehouders gaf 26,1 % aan dat het inhoudelijk bespreken van het bedrijfsbehandelplan op regelmatige basis gebeurt. Vervolgens zegt 45,7 % dat dit op basis van een probleem gebeurt en 28,3% gaf aan dat de inhoud van het bedrijfsbehandelplan niet besproken werd. De dierenartsenpraktijken denken er toch anders over en zeggen allemaal dat het bedrijfsbehandelplan besproken wordt. Op regelmatige basis gebeurde dit in 54,6 % van de gevallen en indien er problemen optraden in 45,5% van de gevallen.

Omdat er een groot verschil zat tussen de melkveehouders en dierenartsenpraktijken met betrekking tot het al dan niet regelmatig bespreken, is daar een Chi-kwadraat test op uitgevoerd. Dit is wederom gedaan met behulp van de Fisher's Exact Test. Enkelzijdig gaf dit een P waarde van 0,036 en dubbelzijdig van 0,057. Dit geeft aan dat het verschil in regelmatig bespreken van het bedrijfsbehandelplan tussen dierenartsenpraktijk en melkveehouder dubbelzijdig niet significant is, maar dat er wel een trend is waar te nemen.

3.2.3 Hoe frequent wordt het bedrijfsbehandelplan op dit moment besproken?

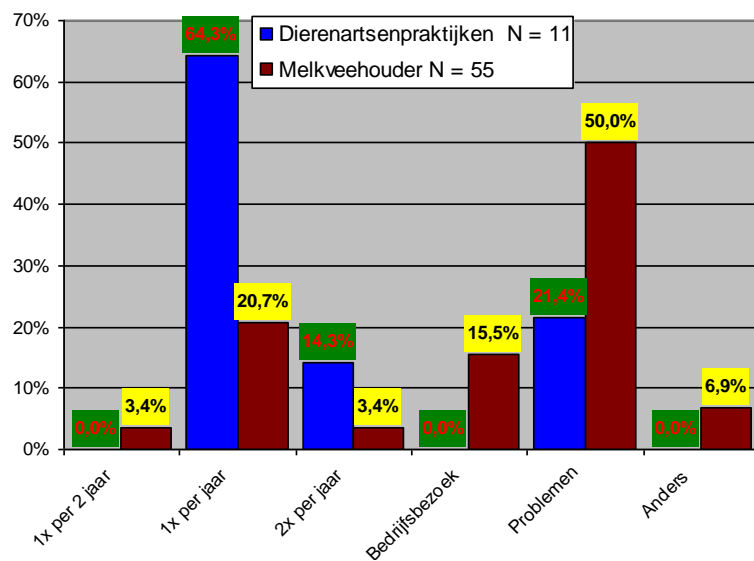
Figuur 4: "Frequentie van bespreken"

dierenartsenpraktijken de nodige verschillende antwoorden. De dierenartsenpraktijk heeft voor ogen dat het bedrijfsbehandelplan op regelmatige basis besproken wordt, terwijl dat volgens de melkveehouder niet het geval is. Dit is in overeenstemming met de voorgaande vraag. De percentages zijn voor de opties "1x per 2 jaar" (23,1 %), "1x per jaar" (30,8 %) en "2x per jaar" (7,7 %) redelijk hoog te noemen, terwijl de melkveehouders daar 9,1 %, 12,1 % en 3,0 % als percentages aangaven. De melkveehouders noemen eerder "problemen" (45,5 %) en "bedrijfsbezoeken" (30,3 %) om dan het bedrijfsbehandelplan te bespreken. Bij deze opties scoorden de dierenartsenpraktijken beduidend lager met 30,6 % voor "problemen" en 7,7 % voor de "bedrijfsbezoeken".

Allereerst moet worden opgemerkt dat niet alle melkveehouders deze vraag konden beantwoorden. Dit kwam doordat het bedrijfsbehandelplan dan nog niet besproken was. In totaal waren er 33 melkveehouders die wel een antwoord op deze vraag konden geven. Bij de dierenartsenpraktijken dient te worden opgemerkt dat er van de 11 dierenartsenpraktijken er 2 waren die twee antwoorden gegeven hebben, omdat het van melkveehouder tot melkveehouder verschilde wanneer het bedrijfsbehandelplan besproken werd. Op deze vraag gaven de melkveehouders en hun

3.2.4 Hoe frequent zou u het bedrijfsbehandelplan willen bespreken?

Ook hier dient te worden opgemerkt dat er meerdere antwoorden zijn gegeven door de geënquêteerden. In dit geval waren er drie melkveehouders en drie dierenartsenpraktijken die twee verschillende antwoorden opgaven. Verder konden hier wel alle melkveehouders een antwoord geven waardoor n weer 55 was. Als resultaat leverde deze vraag een nog duidelijker verschil tussen de melkveehouder en zijn dierenartsenpraktijk. Op deze vraag moesten de dierenartsenpraktijk

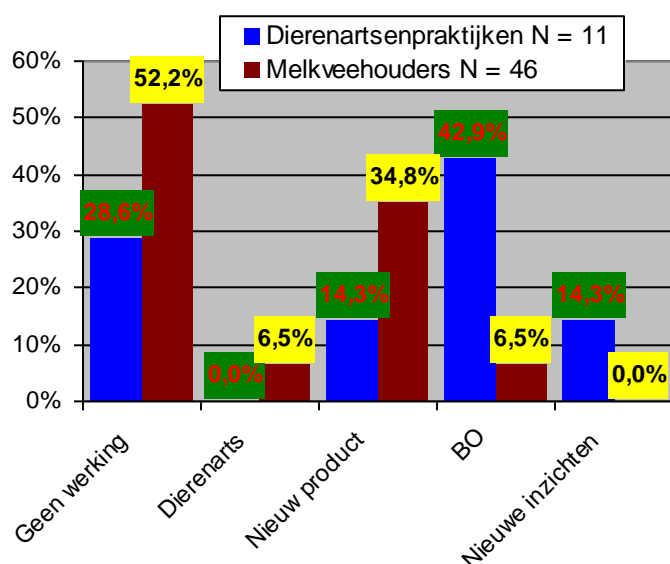

Figuur 5: "Frequentie van bespreken voor in de toekomst"

en de melkveehouder aangeven wat voor hen idealiter de frequentie van het bespreken zou zijn. Voor de dierenartsenpraktijk scoort “1x per jaar” erg hoog met 64,3 %, dit wordt gevolgd door “problemen” met 21,4 % en “2x per jaar” met 14,3 %. De overige opties scoorden 0 %. Voor de melkveehouder zijn “problemen” (50,0 %) voornamelijk aanleiding om het bedrijfsbehandelplan te gaan bespreken. Daarna volgt “1x per jaar” met 20,7 % en het “bedrijfsbezoek” met 15,5%. De overige 3 opties, “anders” (6,9 %), “1x per 2 jaar” (3,4 %) en “2x per jaar” (3,4 %) volgen op geruime afstand. Onder “anders” verstonden de melkveehouders uiteenlopende zaken, de belangrijkste was dat het niet nodig was om het bedrijfsbehandelplan in de toekomst te bespreken.

Om de twee “pieken”, zoals duidelijk te zien is in figuur 5 ook statistisch te vergelijken is ook hier een Fisher’s Exact Test op uitgevoerd. Dat wil zeggen dat voor beide pieken de dierenartsenpraktijken met de melkveehouders vergeleken zijn. Voor de “1x per jaar” piek levert dit een P waarde op van 0,003. Dit toont een duidelijk significant verschil aan. De “problemen” piek is daarentegen niet significant met een P waarde van 0,074.

3.2.5 Wat is de voornaamste reden om het bedrijfsbehandelplan aan te passen?

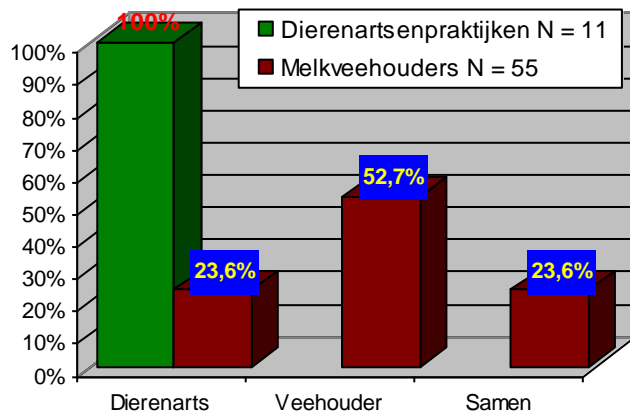

Figuur 6: “Voornaamste reden om BBP aan te passen”

Om te beginnen is hierbij niet aan alle melkveehouders gevraagd wat de voornaamste reden was om het bedrijfsbehandelplan aan te passen. Hierover volgt later in de discussie meer. Bij de melkveehouders waren de voornaamste redenen om een bedrijfsbehandelplan aan te passen, dat het bestaande niet werkt (“geen werking” 52,2 %), daarna volgt een nieuw product dat op de markt komt (“nieuw product” 34,8 %) en ten slotte volgen “bacteriologisch onderzoek” en “de dierenarts” (6,5 %). Bij de dierenartsenpraktijken waren de voornaamste redenen een “bacteriologisch onderzoek” (42,9 %), gevolgd door “geen werking” (28,6 %) en ten slotte volgden “nieuwe producten” en “nieuwe inzichten” (14,3 %). De antwoorden die de melkveehouders en hun dierenartsenpraktijken geven laten een verschillend beeld zien en wat ook duidelijk zichtbaar is in figuur 6. Vooral de “geen werking” valt in dezen op, echter hier valt geen significant verschil uit op te maken.

3.2.6 Wie vindt u dat er verantwoordelijk is voor het “up to date” houden van het bedrijfsbehandelplan?

Op deze vraag waren de dierenartsenpraktijken zeer eenduidig, ze vonden namelijk allemaal (100 %) dat de dierenarts verantwoordelijk is voor het “up to date” houden van het bedrijfsbehandelplan van de melkveehouder. De melkveehouders zijn iets minder eenduidig en zagen voor 52,7 % zichzelf als

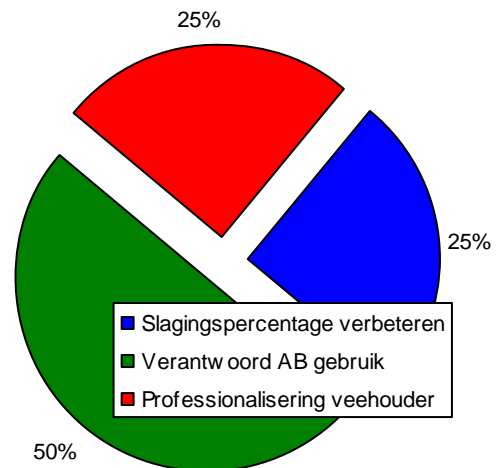

Figuur 7: “Verantwoordelijkheid up to date houden”

verantwoordelijke. In 23,6 % van de gevallen zagen zij de dierenartsenpraktijk als verantwoordelijke dan wel als een gezamenlijke verantwoordelijkheid. De melkveehouders die gezamenlijk antwoordden, gaven aan dat het de dierenartsenpraktijk zijn verantwoordelijkheid was wanneer er nieuwe producten op de markt kwamen en zichzelf wanneer er problemen op het bedrijf optraden.

3.2.7 Waarom wilt u dat uw melkveehouder een bedrijfsbehandelplan gebruikt?

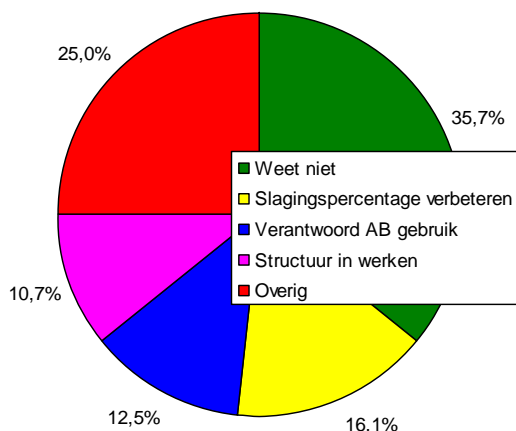
Ook bij deze vraag konden er door de dierenartsenpraktijken meerdere antwoorden gegeven worden. In totaal zijn er door de elf dierenartsenpraktijken 16 antwoorden gegeven. Hieruit kwamen 3 verschillende redenen naar voren om een bedrijfsbehandelplan te gebruiken. Dit waren “verantwoord antibioticumgebruik” (50 %), “professionalisering van de melkveehouder” (25 %) en ten slotte “slagingspercentage verbeteren” (25 %).

Figuur 8: “Waarom BBP gebruiken”
Dierenartsenpraktijken N = 11

Vervolgens is min of meer dezelfde vraag aan de melkveehouders gesteld.

3.2.8 Weet u waarom uw dierenarts wilt dat u een bedrijfsbehandelplan gebruikt?

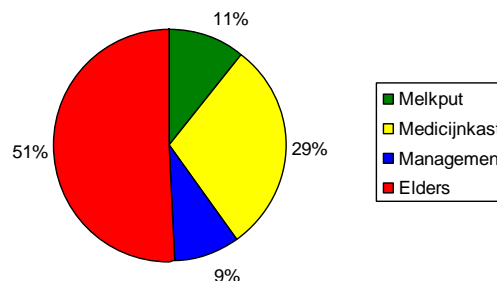

Figuur 9: “Waarom BBP gebruiken”
Melkveehouders N = 55

Van de melkveehouders gaf 35,7 % aan dat ze zelf geen idee hebben waarom hun dierenarts wil dat ze een bedrijfsbehandelplan gebruiken. Daarna volgden “slagingspercentage verbeteren” (16,1 %), “verantwoord antibioticumgebruik” (12,5 %) en “structuur in werken” (10,7 %). Ten slotte was er nog 25 % dat onder de noemer “overig” valt. Dit overig bestond uit sterk uiteenlopende zaken zoals: handig bij vreemde arbeid, tevreden klant, snel te zien wat er gebeurt, verlaging van het celgetal en vele andere redenen.

3.3 Onderlinge relatie tussen de plaats van het bedrijfsbehandelplan en het gebruik ervan

Deze onderlinge relatie gold alleen voor de melkveehouders en daarmee zijn de dierenartsenpraktijken hier buiten beschouwing gebleven. Allereerst is gevraagd aan de melkveehouders waar het bedrijfsbehandelplan zich op dit moment bevindt. Van de 55 melkveehouders die bij de 11 eerder genoemde dierenartsenpraktijken horen had 11% zijn bedrijfsbehandelplan in de melkput hangen, 29 % bij de medicijnkast, 9 % in zijn management-systeem en 51% bewaarde zijn bedrijfsbehandelplan “elders”. Onder “elders” werd al het overige geschaard dat als antwoord gegeven werd, zoals bedrijfsmap, kantoor, in huis en dergelijke.

Figuur 10: “Waar bevindt zich het BBP”
Melkveehouders N = 55

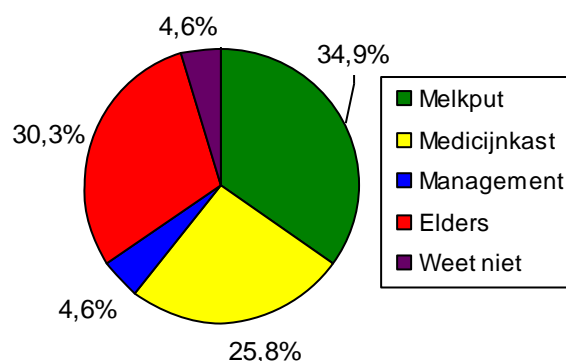
Vervolgens is gekeken of er een relatie bestaat tussen de plaats waar het bedrijfsbehandelplan zich bevindt en het gebruik ervan. Uit deze twee verschillende vragen ontstond de volgende kruistabel, welke vervolgens met behulp van de Spearman’s Rho en Kendall’s Tau Correlatie Testen met elkaar gecorreleerd zijn.

	Altijd	Vaak	Soms	Nauwelijks	Nooit
Melkput	2	4	0	0	0
Medicijnkast	9	5	1	1	0
Management	5	0	0	0	0
Elders	8	6	5	4	5

Figuur 11: Kruistabel Plaats BBP t.o.v. Gebruik BBP

Uit de Spearman’s Rho en de Kendall’s Tau correlatietesten kwamen de volgende correlatiecoëfficiënten naar voren 0,345 en 0,282. Deze waarden laten zien dat er een significante correlatie bestaat tussen de plaats waar het bedrijfsbehandelplan zich bevindt en het gebruik ervan door de melkveehouder. Deze correlatie geeft aan dat hoe dichter het bedrijfsbehandelplan zich bij de melkput bevindt hoe vaker de melkveehouders het bedrijfsbehandelplan ook daadwerkelijk gebruiken.

Aan de dierenartsenpraktijken is ook gevraagd waar het bedrijfsbehandelplan zich bij hun melkveehouders bevond. Deze vraag is op de resultaten niet van toepassing, maar zal wel besproken worden bij het kopje 4.2.8 van de discussie & conclusie. Op dit moment geven de dierenartsenpraktijken het volgende aan:

Figuur 12: “Plaats BBP volgens Dierenartsenpraktijk”

34,9 % van de melkveehouders heeft het bedrijfsbehandelplan in de melkput hangen. Dit wordt gevolgd door “elders” met 30,3 %, de medicijnkast met 25,8 %, het managementsysteem met 4,6 % en tot slot “weet niet” met 4,6 %.

4. Discussie & Conclusie:

4.1 Het Onderzoek

Op het moment dat een dergelijk onderzoek (opnieuw) uitgevoerd zou worden dan zijn er enkele aandachtspunten waar naar gekeken zou moeten worden. Hieronder vallen onder andere de steekproefgrootte, het at random kiezen van dierenartsenpraktijken en melkveehouders en ook zou de enquête vooraf uitgebreider getest moeten worden.

4.1.1 Grootte van de steekproef

Over het algemeen zijn er bij dit onderzoek te kleine aantallen data bekend waardoor er nooit echt met zekerheid conclusies getrokken kunnen worden met betrekking tot alle dierenartsenpraktijken en melkveehouders in Nederland. Immers, $n = 11$ dierenartsenpraktijken is natuurlijk niet heel erg groot. Een voorbeeld waar dit mogelijk een rol heeft gespeeld is de eerste vraag waarin de mate van gebruik van het bedrijfsbehandelplan naar voren komt. Hier antwoordden twee dierenartsenpraktijken dat ze niet wisten hoe vaak hun melkveehouders het bedrijfsbehandelplan gebruikten. Een dergelijk antwoord doet meteen ook de percentages voor de andere opties flink dalen, waardoor mogelijk verkeerde conclusies zijn getrokken.

4.1.2 At random

Bij een goed onderzoek moet er een willekeurige steekproef genomen worden. Dat wil zeggen dat de dierenartsenpraktijken en melkveehouders at random gekozen moeten worden. In dit onderzoek zijn de dierenartsenpraktijken en melkveehouders gekozen door ze op straatnaam te rangschikken. Daarnaast zijn bij de melkveehouders iedere keer drie melkveehouders overgeslagen om zo niet meerdere melkveehouders uit dezelfde straat te bellen. Voor een volgende keer zou dit wellicht door een computer gedaan moeten worden.

4.1.3 Aantal personen

Normaal gesproken moeten alle enquêtes op dezelfde manier worden afgenomen. Dit is het beste te bereiken door één iemand de enquêtes te laten afnemen. Daardoor ontstaat er zo min mogelijk variatie. Bij dit onderzoek zijn de enquêtes afgenomen door twee personen. Eén voorbeeld waarbij dit mogelijk gevolgen had is vraag 15 uit de melkveehouderenquête. Bij sommige melkveehouders is de vraag wel gesteld ook al hadden deze het bedrijfsbehandelplan nog nooit aangepast. Hierbij vroeg de enquêteur wat de voornaamste reden zou zijn om een bedrijfsbehandelplan aan te passen.

4.1.4 Antwoordopties

Een andere kanttekening die bij de vraag over de mate van gebruik zou kunnen worden geplaatst, is dat de melkveehouder meer opties had om uit te kiezen dan de dierenartsenpraktijk. De dierenartsenpraktijk kon alleen kiezen uit “altijd”, “soms” en “nooit”, terwijl de melkveehouder ook nog “vaak” en “nauwelijks” kon kiezen. Om uiteindelijk een vergelijking te maken tussen dierenartsenpraktijken en melkveehouders zijn bij de melkveehouder altijd en vaak en nauwelijks en nooit gecombineerd. Deze samenvoeging zou een vertekenend beeld kunnen hebben gegeven met betrekking tot de conclusie.

Verder zou wanneer dit onderzoek opnieuw gedaan zou worden de mogelijkheid tot het geven van meerdere antwoorden uitgesloten moeten worden. In dit onderzoek ontstonden er bij meerdere vragen allerlei verschillende antwoordcombinaties, die allemaal maar een enkele keer voorkwamen. In de resultaten zeggen deze kleine aantallen niets en hebben ze dan ook geen enkele betekenis voor de conclusie.

Ten slotte leverde de vraag, waar is het bedrijfsbehandelplan bij uw melkveehouder een klein probleem op. De dierenartsenpraktijk moest met de scores 1 tot 3 aangeven wat onder de melkveehouders het meeste voorkwam. Dit had beter direct uitgedrukt kunnen worden in percentages, waardoor dit gemakkelijker te vergelijken was met de melkveehouders.

4.2 Conclusies uit de resultaten

Vooraf zijn voor de verschillende onderdelen van het onderzoek hypotheses opgesteld. Het eerste doel van het onderzoek diende om te kijken of dierenartsenpraktijken weten hoe hun melkveehouders het bedrijfsbehandelplan voor klinische mastitis gebruiken. De hypotheses die hierbij waren opgesteld zijn de volgende:

- De dierenartsenpraktijk heeft een juist beeld van wat er in werkelijkheid gebeurt.
- De dierenartsenpraktijk heeft een onjuist beeld van wat er in werkelijkheid gebeurt.

Op basis van de resultaten zijn beide hypotheses juist gebleken. In sommige gevallen heeft de dierenartsenpraktijk een onjuist beeld van wat er werkelijkheid gebeurt. Statistisch gezien geldt dit alleen voor het bespreken van het bedrijfsbehandelplan in de toekomst. In de overige gevallen zijn deze verschillen niet significant, er is echter wel een trend zichtbaar. Concluderend kan niet gesteld worden dat de dierenarts een onjuist beeld heeft van de werkelijkheid. Maar dat de communicatie rondom het onderwerp bedrijfsbehandelplan verbeterd kan worden is met dit onderzoek wel duidelijk geworden. Illustratief hiervoor is het feit dat een groot aantal melkveehouders geen idee heeft waarom de dierenarts wil dat zij een bedrijfsbehandelplan voor klinische mastitis gebruiken.

Het tweede deel van het onderzoek richtte zich op de mogelijke relatie tussen de plaats waar het bedrijfsbehandelplan zich bevindt en de mate van gebruik door de melkveehouder. Daarbij waren de volgende hypotheses opgesteld:

- De plaats waar het bedrijfsbehandelplan zich bevindt heeft invloed op de mate van gebruik
- De plaats waar het bedrijfsbehandelplan zich bevindt heeft geen invloed op de mate van gebruik

Op grond van de resultaten kan gezegd worden dat de eerste hypothese juist is gebleken. Er is hierbij een correlatie aangetoond, welke in het desbetreffende kopje verder toegelicht zal worden.

In hoeverre de getrokken conclusies een indicatie zijn voor alle dierenartsenpraktijken in Nederland is maar de vraag. De dierenartsenpraktijken waaronder dit onderzoek is uitgevoerd zijn zelf al wel proactief aangaande bedrijfsbehandelplannen. Dat kan niet van alle dierenartsenpraktijken gezegd worden, zoals ook blijkt uit het onderzoek van Charlotte de Haan. Over deze laatste groep mag met de conclusies uit dit onderzoek feitelijk gezien niets worden gezegd.

4.2.1 Hoe vaak wordt er volgens het bedrijfsbehandelplan gehandeld?

Op basis van de gevonden waarden kan worden gesteld dat de dierenartsenpraktijken het gebruik van het bedrijfsbehandelplan door hun melkveehouders min of meer onderschatten. Tussen 70,9 % en 44,6 %, wat gegeven werd voor het “vaak of altijd” gebruiken van het bedrijfsbehandelplan zit een groot verschil. Dit is echter geen statistisch significant verschil, zoals blijkt uit Fisher’s Exact Test waar een P waarde gevonden werd van 0,159. Een mogelijke verklaring voor het bovenstaande zou kunnen zijn dat de melkveehouder niet altijd op zijn bedrijfsbehandelplan kijkt, maar deze wel in het hoofd heeft en daarmee wel volgens het bedrijfsbehandelplan behandelt. Blijft de vraag bestaan of de melkveehouder echt precies doet wat er op zijn bedrijfsbehandelplan staat.

Een andere opmerkelijke bevinding is dat een aantal dierenartsenpraktijken niet weet hoe vaak hun melkveehouders het bedrijfsbehandelplan gebruiken. Dit is natuurlijk erg jammer, omdat er op deze manier minder effectief over het bedrijfsbehandelplan gecommuniceerd kan worden.

4.2.2 Wordt de inhoud van het bedrijfsbehandelplan wel eens met de dierenarts besproken?

Uit de resultaten volgt dat de dierenartsenpraktijken het bedrijfsbehandelplan naar eigen zeggen regelmatig met de melkveehouder bespreken, terwijl de melkveehouders dit meer doen naar aanleiding van problemen. Deze resultaten geven er een P waarde van 0,057. Ook dit is niet statistisch significant, maar er is wel degelijk een trend zichtbaar.

4.2.3 Hoe frequent wordt het bedrijfsbehandelplan op dit moment besproken?

Ook hierbij valt een trend waar te nemen dat dierenartsenpraktijken meer gericht zijn op de regelmaat in het bespreken van een bedrijfsbehandelplan dan hun melkveehouders. Deze gaven aan dat ze het bedrijfsbehandelplan bespreken op het moment dat er een probleem is. Daarnaast doen ze dit tijdens de bedrijfsbezoeken. Een opmerking die hier verder nog geplaatst kan worden is dat sommige melkveehouders aangaven dat het ter sprake komen van de uiergezondheid tijdens het bedrijfsbezoek gelijk was aan het bespreken van het bedrijfsbehandelplan. Of de dierenartsenpraktijken er ook zo tegen aan kijken is natuurlijk maar de vraag.

4.2.4 Hoe frequent zou u het bedrijfsbehandelplan willen bespreken?

In de resultaten zijn duidelijk twee “pieken” zichtbaar, te weten de dierenartsenpraktijk met een frequentiebespreking van “1x per jaar” (64,3 %) en de melkveehouder met “indien problemen” (50%). Bij beide pieken zijn de dierenartsenpraktijken met hun melkveehouders vergeleken, waaruit volgde dat bij de eerste piek de dierenartsenpraktijken en de melkveehouders significant van elkaar verschilden met een P waarde van 0,003.

Concluderend kan gesteld worden dat de dierenartsenpraktijk een stuk preventiever wil werken door 1x per jaar het bedrijfsbehandelplan te willen bespreken, de melkveehouder daarentegen wil meer reactief werken, door het bedrijfsbehandelplan te bespreken op het moment dat er problemen aanwezig zijn op het bedrijf.

Daarnaast viel op dat sommige melkveehouders, het niet nodig achtten om het bedrijfsbehandelplan in de toekomst te bespreken. Of dit echt zo is, of dat ze op dit moment geen problemen hebben en het daarom niet nodig achtten is onbekend.

4.2.5 Wat is de voornaamste reden om het bedrijfsbehandelplan aan te passen?

Aan harde conclusies valt hieruit niets op te maken. Wel is het zo dat de dierenartsenpraktijken het liefst op basis van een Evidence Based Veterinary Medicine manier handelen. Zij willen het bedrijfsbehandelplan namelijk op basis van een bacteriologisch onderzoek aanpassen. Melkveehouders zijn meer op hun eigen bevindingen (huidige manier werkt niet meer) en nieuwe producten gericht om het bedrijfsbehandelplan aan te passen.

4.2.6 Wie vindt u dat er verantwoordelijk is voor het “up to date” houden van het bedrijfsbehandelplan?

De dierenartsenpraktijken zijn hier erg eensgezind en zien allemaal zichzelf als verantwoordelijke voor het “up to date” houden van het bedrijfsbehandelplan. Bij de melkveehouders ziet 52,7 % zichzelf als verantwoordelijke. De overige 47,3 % is evenredig verdeeld over een gezamenlijke verantwoordelijkheid dan wel de dierenartsenpraktijk die verantwoordelijk is voor het “up to date” houden van het bedrijfs- behandelplan. Een gezamenlijke verantwoordelijkheid werd door de melkveehouders als volgt uitgelegd: de dierenartsenpraktijk was verantwoordelijk wanneer er nieuwe producten op de markt kwamen en de melkveehouder was zelf verantwoordelijk wanneer hij problemen op zijn bedrijf had.

4.2.7 Waarom wilt u dat uw melkveehouder een bedrijfsbehandelplan gebruikt? en Weet u waarom uw dierenarts wilt dat u een bedrijfsbehandelplan gebruikt?

Deze vragen leverden allerlei verschillende antwoorden op. De enige conclusie die hieruit getrokken kon worden is dat 35,7 % van de melkveehouders geen idee heeft, waarom hij van zijn dierenarts een bedrijfsbehandelplan zou moeten gebruiken. Dit is natuurlijk wel schokkend te noemen en toont eens te meer aan dat er nog veel te winnen valt wat betreft de promotie en implementatie van het bedrijfsbehandelplan door de dierenartsenpraktijk.

4.2.8 Onderlinge relatie tussen de plaats van het bedrijfsbehandelplan en het gebruik ervan.

Hieruit volgt dat er een correlatie bestaat tussen de plaats waar het bedrijfsbehandelplan zich bevindt en het gebruik ervan door de melkveehouder. Zoals in de resultaten al is vermeld houdt deze correlatie in dat hoe dichter het bedrijfsbehandelplan zich bij de melkput bevindt, hoe vaker de melkveehouders het bedrijfsbehandelplan ook daadwerkelijk gebruiken. Een verklaring voor deze correlatie is, dat de melkput over het algemeen de plek waar de klinische mastitis wordt opgemerkt. De stap om dan even op het bedrijfsbehandelplan te kijken is natuurlijk veel kleiner dan, wanneer het plan ergens in een map bewaart wordt.

Met het aantonen van deze correlatie is het voor de dierenarts wellicht ook nuttig om te weten waar de melkveehouder zijn bedrijfsbehandelplan bewaard. Als de dierenartsenpraktijk namelijk weet waar het bedrijfsbehandelplan zich bevindt, dan zou hij ook iets kunnen zeggen over het gebruik ervan door de melkveehouder. Met deze informatie zou de dierenartsenpraktijk gericht advies kunnen geven met betrekking tot het gebruik van het bedrijfsbehandelplan.

In kopje 3.3 van de resultaten is aangegeven waar de dierenartsenpraktijken denken dat hun melkveehouders het bedrijfsbehandelplan bewaren. In hetzelfde kopje hebben ook de melkveehouders aangegeven waar het bedrijfsbehandelplan zich op hun bedrijf bevond. De gegeven percentages komen niet echt overeen met de percentages van de dierenartsenpraktijken en dit zou wellicht verbeterd kunnen worden, om zo het gebruik van het bedrijfsbehandelplan en de communicatie daaromheen te bevorderen.

5. Conclusie:

Er is een trend zichtbaar dat de dierenartsenpraktijken over het algemeen geen goed beeld hebben van hoe hun melkveehouders het bedrijfsbehandelplan gebruiken. Ten eerste onderschatten de dierenartsenpraktijken het “vaak of altijd” gebruiken van het bedrijfsbehandelplan door hun melkveehouders. Ten tweede zeggen de dierenartsenpraktijken dat ze het bedrijfsbehandelplan inhoudelijk regelmatig met de melkveehouder bespreken, terwijl dat volgens melkveehouder lang niet altijd het geval is. Zij bespreken het bedrijfsbehandelplan meer op het moment dat er zich op het bedrijf problemen voordoen. Ten derde willen de dierenartsenpraktijken een stuk preventiever werken door het bedrijfsbehandelplan eens per jaar bespreken, de melkveehouder wil dit echter pas doen wanneer er al problemen op het bedrijf zijn. De melkveehouder is daarmee een stuk reactiever ten aanzien van het bedrijfsbehandelplan. Verder is het zo dat alle dierenartsenpraktijken zichzelf als verantwoordelijke zien voor het “up to date” houden van het bedrijfsbehandelplan, terwijl iets meer dan de helft van de melkveehouders zichzelf als verantwoordelijke ziet. Ten slotte dient te worden opgemerkt dat 35,7 % van de melkveehouders niet weet waarom de dierenarts wil dat zij een bedrijfsbehandelplan gebruiken.

Op grond van deze bevindingen kan gesteld worden dat er rondom de communicatie met betrekking tot het gebruik van een bedrijfsbehandelplan voor klinische mastitis nog een hoop verbeterd kan worden.

Op de vraag of er een relatie bestaat tussen de plaats waar het bedrijfsbehandelplan zich bevindt en de mate van gebruik door de melkveehouder kan een bevestigend antwoord worden gegeven. Het is namelijk zo dat wanneer een bedrijfsbehandelplan “dichter” bij de melkput hangt, hij ook vaker gebruikt wordt. Ook dit gegeven zou een dierenartsenpraktijk in de toekomst kunnen gebruiken om gericht advies te kunnen geven ten aanzien van het bedrijfsbehandelplan voor klinische mastitis.

Literatuurlijst:

1. Huijps, K et. al, *Costs of mastitis: Facts and perception*, Journal of dairy research 2008
2. Jansen, J et al, *Mastitis control: Seize the opportunity the role of veterinarians as effective udder health advisors*, NMC Annual Meeting Proceedings (2008)
3. Jansen, J et al, *Mastitis incidence: The influence of farmers' behavior and attitudes*, Heifer Mastitis Conference.
4. Jansen, J et al, *Rapportage nulmeting*, 2004
5. Kuiper D et al, *Social factors related to mastitis control practices: the role of dairy farmers' knowledge, attitude, values, behavior and networks*, Mastitis in dairy production
6. Lam T.J.G.M et al, *Improving cattle health: knowledge transfer and motivation*, Ruminant formula for the future: nutrition or pathology, Wageningen academic publishers.
7. Vaarst M., et al, *Farmers' choice of medical treatment of mastitis in Danish Dairy herds Based on qualitative research interviews*, Journal of Dairy Science Vol. 85, No 4, 2002
8. Valeeva N.I. et al, *Motivation of Dairy Farmers to Improve Mastitis Management*, Journal of Dairy Science 90: 4466-4477, 2007

Bijlage 1: Enquête dierenartsenpraktijk:

Dit is de volledige enquête, zoals die afgenomen is.

Inleiding:

Dan is mijn eerste vraag:

1. Hoeveel melkveehouders in uw praktijk **hebben** een bedrijfsbehandelplan?
 - a. Geen
 - b. Percentage: van de:.....
 - c. Aantal:..... op totaal aantal:.....

2. Wat verstaat u in het kort onder een bedrijfsbehandelplan?
 - Overzicht
 - Behandelingen klinische mastitis
 - Per categorie mastitis
 - Meerdere therapiekeuzes
 - Behandelingen subklinische mastitis
 - Behandelingen meerdere aandoeningen
 - Overzicht van wat de veehouder doet.
 - Vastgelegd op papier/computer
 - Overzicht in het hoofd
 - Formularium
 - bedrijfsspecifiek
 - Standaard formulier van de DAP
 - Wachtijden

Een bedrijfsbehandelplan houdt voor ons onderzoek het volgende in:

Een op **papier** of in de computer vastgelegd plan, dat aanwezig is bij de veehouder op het bedrijf. Hierop staat het bedrijfsspecifieke behandeladvies voor klinische mastitis weergegeven. Voor de verdere vragen zullen wij deze definitie hanteren.

3. Bent u een voorstander of tegenstander van het werken met zo'n bedrijfsbehandelplan?
 - a. Tegen
 - b. Geen mening
 - c. Voor
 - d. Anders.....

4. Hoeveel rundveedierenartsen zijn er werkzaam bij u op de praktijk?
 - a. Aantal:

5. Hoe zijn de meningen onder de rundveedierenartsen verdeeld, over het bedrijfsbehandelplan? (*indien er met een heel ander soort bbp wordt gewerkt, kan deze mening over onze definitie niet goed gespeild worden?*)
 - a. Aantal voor:
 - b. Aantal tegen:
 - c. Aantal neutraal:
 - d. Aantal onbekend:

6. Is er een gezamenlijk standpunt afgesproken met betrekking tot het wel of niet gebruiken van een bedrijfsbehandelplan bij alle melkveehouders?
 - a. Ja
 - b. Nee

7. Zijn er afspraken gemaakt over de inhoud van het bedrijfsbehandelplan?
 - a. Ja, iedereen gelijk (*praktijkformularium*)
 - b. Ja, 1^e keus is gelijk, maar afhankelijk van de bedrijfssituatie
 - c. Nee (*afhankelijk van de keuze van de individuele dierenarts*)

8. Als wie zijn verantwoordelijkheid ziet u het om over het onderwerp bedrijfsbehandelplan te beginnen, zodat er een bedrijfsbehandelplan op papier komt te staan?
 - a. De veehouder
 - b. De dierenarts
 - c. Anders

Indien deze praktijk weinig/niet met BBP's werkt is dit de laatste vraag, anders doorgaan naar vraag 9.

17. *Bent u de UGCN contactpersoon van de praktijk?*
 - d. Ja
 - e. Nee
 - f. *Heeft de praktijk niet.*

Dit was mijn laatste vraag, bedankt voor uw tijd en medewerking.

De volgende vragen gaan alleen over de melkveehouders die een bedrijfsbehandelplan hebben.

9. Waar bevindt zich het bedrijfsbehandelplan van uw veehouders? Graag op volgorde van mate van voorkomen.
 - a. melkput
 - b. medicijnkast
 - c. managementsysteem
 - d. elders

10. Kunt u met percentages aangeven hoe veel veehouders dit plan altijd, soms of nooit gebruiken?
 - a. % altijd
 - b. % soms
 - c. % nooit

11. Wordt de inhoud van het bedrijfsbehandelplan wel eens met de melkveehouder besproken?
 - a. Ja, regelmatig
 - b. Ja, naar aanleiding van problemen?
 - c. Nee
 - d. Dat is de bedoeling, maar schiet er bij in
 - e. Anders

12. Kunt u zeggen hoe vaak dit gebeurt?
- 1x per vijf jaar
 - 1x per twee jaar
 - 1x per jaar
 - 1x per half jaar
 - Ieder bedrijfsbezoek
 - Indien er uiergezondheidsproblemen zijn
 - Anders:
13. Kunt u zeggen hoe vaak u zou willen dat dit gebeurt?
- 1x per vijf jaar
 - 1x per twee jaar
 - 1x per jaar
 - 1x per half jaar
 - Ieder bedrijfsbezoek
 - Indien er uiergezondheidsproblemen zijn
 - Anders:
14. Wat is de voornaamste reden om een bedrijfsbehandelplan te wijzigen?
- De toegepaste behandeling werkte niet
 - De veehouder was niet tevreden om andere redenen.
 - Er was een nieuw product beschikbaar
 - Uit bacteriologisch onderzoek bleek dat dit nodig was
 - Anders:
15. Wie vindt u dat er verantwoordelijk is om het initiatief te nemen voor het “up to date” houden van het bedrijfsbehandelplan?
- Dierenarts
 - Veehouder
 - Anders:
16. Waarom wilt u dat uw melkveehouder een bedrijfsbehandelplan gebruikt?
- Omdat:
 - Slagingspercentage behandeling*
 - Kritischer AB-gebruik door de boer*
 - Professionalisering van de veehouder*
 - Handig met vreemde arbeid*
 - Weet niet
 - Geen reden
 - Anders:
17. Bent u de UGCN contactpersoon van de praktijk.
- Ja
 - Nee
 - Heeft de praktijk niet.

Dit was mijn laatste vraag, bedankt voor uw tijd en medewerking.

Bijlage 2: Invullijst dierenartsenpraktijk

DAP:

	A Geen	B % en totaal	C # en totaal	D Anders:
1 (vul in)				

	Over zicht	Klinisc he mastiti s	Categ orie mastiti s	1° 2° 3° enz	Subkl mastiti s	Meer aando eninge n	Over zicht veeho uder	Formu larium	Bedrijf sspecif iek	In het hoofd	Stand aard DAP	Wacht tijden
2												
Opmerkingen:												

	A. Voor	B. Neutraal	C. Tegen	Anders:
3				

	Aantal:		A. Voor	B. Tegen	C. Neutraal	D. On- bekend
4 (vul in)		5				

	Ja	nee		A. Ja, iedereen	B. Ja, bedrijf- specifiek	C. Nee, individueel
6			7			

	A. Veehouder	B. Dierenarts	C. Anders
8			

Indien dierenarts met weinig/geen BBP's ga naar vraag 17 = einde.

	A. Melkput	B. Medicijnkast	C. Management- systeem	D. Elders
9 (geef cijfers 1=meest)				

	% Altijd	% Soms	% Nooit
10 (vul in)			

	A. Ja regelmatig	B. Ja problemen	C. Nee	D. Wel de bedoeling	E. Anders
11					

	A. 1x/5jr	B. 1x/2jr	C. 1x/1jr	D. 1x/half jr	E. Bedrijf- bezoek	F. Indien Probleem	G. Anders:
12							

	A. 1x/5jr	B. 1x/2jr	C. 1x/1jr	D. 1x/half jr	E. Bedrijf- bezoek	F. Bij probleem	G. Anders:
13							

	A. Werkt niet	B. Niet tevreden	C. Nieuw product	D. Uit BO	E. Anders:
14					

	A. Dierenarts	B. Veehouder	C. Anders;
15			

	A. i. ii iii of iv	B. Weet niet	C. Geen reden	D. Anders
16 <i>(vul in bij A)</i>				

	A. Ja	B. Nee	C. Heeft de praktijk niet
17			

Bijlage 3: Enquête melkveehouder

Dit is de volledige enquête, zoals die afgenomen is.

Inleiding:

Dan is mijn eerste vraag:

1. Wat verstaat u onder een bedrijfsbehandelplan? (in een paar zinnen)
 - Overzicht
 - Behandelingen klinische mastitis
 - Per categorie mastitis
 - Meerdere therapiekeuzes
 - Behandelingen subklinische mastitis
 - Behandelingen meerdere aandoeningen
 - Overzicht van wat de veehouder doet.
 - Vastgelegd op papier/computer
 - Overzicht in het hoofd
 - Formularium
 - bedrijfsspecifiek
 - Standaard formulier van de DAP
 - Wachttijden

Het bedrijfsbehandelplan houdt voor ons onderzoek het volgende in:

Een op **papier** of in de computer **vastgelegd** plan, dat aanwezig is bij u op het bedrijf. Hierop staat het behandeladvies voor zichtbare uierontsteking, passend bij uw bedrijf weergegeven. De volgende vragen zullen gaan over zo'n soort bedrijfsbehandelplan.

2. Heeft u zo'n bedrijfsbehandelplan ergens op uw bedrijf vastgelegd?
 - a. Ja --> 4
 - b. Nee --> 3
 - c. Weet niet
 - d. Anders:
3. Zou u een bedrijfsbehandelplan willen hebben? --> 5
 - a. Ja
 - b. Nee
 - c. Weet niet
 - d. Anders:
4. Hoe is uw bedrijfsbehandelplan tot stand gekomen? --> 6
 - a. Van mijn dierenarts ontvangen
 - b. Samen met de dierenarts opgesteld.
 - c. Zelf gemaakt, zonder dierenarts
 - d. Weet niet
 - e. Anders:

5. Kunt u aangeven waarom u geen bedrijfsbehandelplan heeft vastgelegd?->6
- Ik weet niet hoe ik eraan moet komen
 - Het is er nooit van gekomen
 - Te veel papierwerk
 - Het zit in mijn hoofd, niet nodig
 - Geen reden, nog niet over nagedacht
 - Mijn dierenarts is er nooit over begonnen
 - (ik zie het nut er niet van in)
 - Anders:
6. Wie zou er volgens u over het bedrijfsbehandelplan moeten beginnen?
- De veehouder
 - De dierenarts
 - Anders:
7. Hoe heeft u de behandeling van uw laatste mastitiskoe bepaald?
- Vorige koe
 - Historie van de koe
 - Celgetal
 - Verschijselen
 - Bedrijfsbehandelplan
 - Gevoel
 - Anders:

Dit was de laatste vraag, hartelijk bedankt voor uw medewerking.

DEEL 2: Melkveehouder mét BBP:

8. Waar is uw bedrijfsbehandelplan op dit moment?
- Melkput
 - Medicijnkast
 - Managementsysteem
 - Elders.
9. Hoe lang heeft u al een bedrijfsbehandelplan?
- 0-6 maanden
 - 6-12 maanden
 - 1-2 jaar
 - 2-5 jaar
 - > 5 jaar
10. Hoe vaak volgt u het bedrijfsbehandelplan?
- altijd
 - vaak
 - soms
 - nauwelijks
 - nooit

11. Wordt de inhoud van het bedrijfsbehandelplan wel eens met de dierenarts besproken?
- Ja, regelmatig
 - Ja, naar aanleiding van problemen
 - Nee --> 14,16
 - Weet niet --> 14,16
 - Nog niet van toepassing --> 14,16
12. Wanneer was de laatste keer dat het bedrijfsbehandelplan is besproken?
- < half jaar geleden
 - < jaar geleden
 - > jaar geleden
13. Kunt u zeggen **hoe vaak** dit gebeurt?
- 1x per vijf jaar
 - 1x per twee jaar
 - 1x per jaar
 - 1x per half jaar
 - Ieder bedrijfsbezoek
 - Indien er uiergezondheidsproblemen zijn
 - Anders:
14. Hoe vaak zou u willen dat dit gebeurt?
- 1x per vijf jaar
 - 1x per twee jaar
 - 1x per jaar
 - 1x per half jaar
 - Ieder bedrijfsbezoek
 - Indien er uiergezondheidsproblemen zijn
 - Anders:
15. Wat was de reden dat het bedrijfsbehandelplan de laatste keer is aangepast?
- De toegepaste behandeling werkte vaak niet
 - Dit werd geadviseerd door mijn dierenarts
 - Er was een nieuw product beschikbaar
 - Uit bacteriologisch onderzoek bleek dat dit nodig was
 - Anders:
16. Wie vindt u dat er verantwoordelijk is voor het “up to date” houden van het bedrijfsbehandelplan?
- Dierenarts
 - Veehouder
 - Anders:
17. Weet u waarom uw dierenarts wilt dat u een bedrijfsbehandelplan gebruikt?
- Omdat:
 - Weet niet

Wat is de naam van uw dierenartsenpraktijk?

Dit was de laatste vraag, hartelijk dank voor uw tijd en medewerking.

Bijlage 4: Invulijst melkveehouder

<u>Naam veehouder:</u> <u>UBN nummer:</u> <u>Aantal Melkkoeien:</u> <u>Dap:</u>												
	Over zicht	Klinische mastitis	Per Cate- gorie mastitis	Meerd ere therapi eën	Subkl mastiti s	Meer aando eninge n	Over zicht veeho uder	Formu larium	Bedrijf sspecif iek	In het hoofd	Stand aard DAP	Wacht tijden
1												
Opmerkingen:												
	A Ja	B Nee	C Weet niet	D Anders:								
2												
	A Ja	B Nee	C Weet niet	D Anders:								
3												
	A Dierenarts		B Samen	C Zelf	D Weet niet	E Anders:						
4												
	A	B	C	D	E	F	G	H Anders:				
5												
	A veehouder		B dierenarts		C anders:							
6												
	A Vorige	B Historie	C celgetal	D sympto	E BBP	F gevoel	G anders:					
7												
	A Melkput			B Medicijnkast			C Management			D Elders		
8												

	A 0-6 mnd	B 6-12 mnd	C 1-2 jaar	D 2-5 jaar	E > 5 jaar
9					

	A Altijd	B Vaak	C Soms	D Nauwelijks	E Nooit
10					

	A Ja, regelmatig	B Ja, problemen	C Nee (14, 16)	D Weet niet (14, 16)	E Nog niet van toe-passing (14, 16)
11					

	A < half jaar geleden	B < jaar geleden	C > jaar geleden
12			

	A 1x/5jr	B 1x/2jr	C 1x/1jr	D 1x per half jr	E Bedrijfs-bezoek	F Indien probleme n	G Anders:
13							

	A 1x/5jr	B 1x/2jr	C 1x/1jr	D 1x per half jr	E Bedrijfs-bezoek	F Indien probleme n	G Anders:
14							

	A Geen Werking	B Dierenarts	C Nieuw product	D BO	E Anders:
15					

	A Dierenarts	B Veehouder	C Anders:
16			

17	A Weet niet	B Omdat:

Bijlage 5: Statistische tabellen

In deze bijlage zijn alle statistische tabellen per vraag weergegeven.

Hoe vaak wordt er volgens het bedrijfsbehandelplan gehandeld?

Gebruik BBP Vaak of Altijd * Dierenarts/Melkveehouder Crosstabulation

			Dierenarts	Melkveehouder	Total
Altijd of Niet altijd	Niet altijd	Count	6	16	22
		Expected Count	3.7	18.3	22.0
	Altijd	Count	5	39	44
		Expected Count	7.3	36.7	44.0
Total		Count	11	55	66
		Expected Count	11.0	55.0	66.0

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)	Point Probability
Pearson Chi-Square	2.673 ^a	1	.102	.159	.101	
Continuity Correction ^b	1.650	1	.199			
Likelihood Ratio	2.536	1	.111	.159	.101	
Fisher's Exact Test				.159	.101	
Linear-by-Linear Association	2.632 ^c	1	.105	.159	.101	.075
N of Valid Cases	66					

a. 1 cells (25.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 3.67.

b. Computed only for a 2x2 table

c. The standardized statistic is 1.622.

Wordt de inhoud van het bedrijfsbehandelplan wel eens met de dierenarts besproken?

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Inhoud BBP bespreken * Dierenarts/Melkveehouder	66	100.0%	0	.0%	66	100.0%

Inhoud BBP bespreken * Dierenarts/Melkveehouder Crosstabulation

		Dierenarts	Melkveehouder	Total
Regelmatig bespreken	Count	6	12	18
	Expected Count	3.0	15.0	18.0
Niet regelmatig bespreken	Count	5	43	48
	Expected Count	8.0	40.0	48.0
Total	Count	11	55	66
	Expected Count	11.0	55.0	66.0

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)	Point Probability
Pearson Chi-Square	4.950 ^a	1	.026	.057	.036	
Continuity Correction ^b	3.438	1	.064			
Likelihood Ratio	4.482	1	.034	.057	.036	
Fisher's Exact Test				.057	.036	
Linear-by-Linear Association	4.875 ^c	1	.027	.057	.036	.030
N of Valid Cases	66					

a. 1 cells (25.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 3.00.

b. Computed only for a 2x2 table

c. The standardized statistic is 2.208.

Hoe frequent zou u het bedrijfsbehandelplan willen bespreken?

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
1x per jaar en indien problemen * Dierenarts/Melkveehouder	72	100.0%	0	.0%	72	100.0%

1x per jaar * Dierenarts/Melkveehouder Crosstabulation

			Dierenarts	Melkveehouder	Total
1x per jaar	1x per jaar	Count	9	12	21
		Expected Count	4.1	16.9	21.0
niet 1x per jaar	niet 1x per jaar	Count	5	46	51
		Expected Count	9.9	41.1	51.0
Total	Total	Count	14	58	72
		Expected Count	14.0	58.0	72.0

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)	Point Probability
Pearson Chi-Square	10.375 ^a	1	.001	.003	.003	
Continuity Correction ^b	8.372	1	.004			
Likelihood Ratio	9.536	1	.002	.007	.003	
Fisher's Exact Test				.003	.003	
Linear-by-Linear Association	10.231 ^c	1	.001	.003	.003	.002
N of Valid Cases	72					

a. 1 cells (25.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 4.08.

b. Computed only for a 2x2 table

c. The standardized statistic is 3.199.

Indienproblemen * Dierenarts/Melkveehouder Crosstabulation

		Dierenarts	Melkveehouder	Total
Indien problemen	Count	3	29	32
	Expected Count	6.2	25.8	32.0
Niet problemen	indien Count	11	29	40
	Expected Count	7.8	32.2	40.0
Total	Count	14	58	72
	Expected Count	14.0	58.0	72.0

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)	Point Probability
Pearson Chi-Square	3.729 ^a	1	.053	.074	.049	
Continuity Correction ^b	2.661	1	.103			
Likelihood Ratio	3.969	1	.046	.074	.049	
Fisher's Exact Test				.074	.049	
Linear-by-Linear Association	3.677 ^c	1	.055	.074	.049	.038
N of Valid Cases	72					

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 6.22.

b. Computed only for a 2x2 table

c. The standardized statistic is -1.917.

Relatie tussen de plaats van het bedrijfsbehandelplan en het gebruik ervan

Waar is het BBP? * Hoe vaak volgt u het BBP? Crosstabulation

		Altijd	Vaak	Soms	Nauwelijks	Nooit	Total
Melkput	Count	2	4	0	0	0	6
	Expected Count	2.6	1.6	.7	.5	.5	6.0
Medicijnkast	Count	9	5	1	1	0	16
	Expected Count	7.0	4.4	1.7	1.5	1.5	16.0
Management	Count	5	0	0	0	0	5
	Expected Count	2.2	1.4	.5	.5	.5	5.0
Elders	Count	8	6	5	4	5	28
	Expected Count	12.2	7.6	3.1	2.5	2.5	28.0
Total	Count	24	15	6	5	5	55
	Expected Count	24.0	15.0	6.0	5.0	5.0	55.0

Non-Parametrische Correlaties

			Waar is het BBP?	Hoe vaak volgt u het BBP?
Kendall's tau_b	Waar is het BBP?	Correlation Coefficient	1.000	.282
		Sig. (2-tailed)	.	.016
		N	55	55
	Hoe vaak volgt u het BBP?	Correlation Coefficient	.282	1.000
		Sig. (2-tailed)	.016	.
		N	55	55
Spearman's rho	Waar is het BBP?	Correlation Coefficient	1.000	.345**
		Sig. (2-tailed)	.	.010
		N	55	55
	Hoe vaak volgt u het BBP?	Correlation Coefficient	.345**	1.000
		Sig. (2-tailed)	.010	.
		N	55	55

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).